

Patiëntenvoorlichting

Hydrocele of spermatocele

Operatie goedaardige zwelling vanuit de balzak

Uw arts heeft bij u een goedaardige zwelling vanuit de balzak geconstateerd. In overleg met uw arts wordt deze zwelling operatief verwijderd (hydrocele of spermatocele operatie). Deze operatie betreft een ingreep aan het scrotum (balzak). In deze folder vindt u uitleg over de operatie.

Wat is hydrocele?

Een hydrocele is een goedaardige zwelling vanuit de balzak (het scrotum) gevuld met vocht. Hydro betekent water, cele betekent holte. Hydroceles zijn vaak klein, voelen zacht aan en geven geen klachten. Ze kunnen echter groot worden en uiteindelijk klachten gaan geven.

Normaal gesproken zijn de zaadballen omgeven door een vlies waarbinnen de zaadbal kan bewegen. Het vlies is gevuld met vocht. De hoeveelheid vocht rond de zaadbal kan onder bepaalde omstandigheden toenemen, bijvoorbeeld door een trauma (ongeval) of infectie. Meestal is er geen duidelijke oorzaak voor de vochttoename. Om een goedaardige zwelling vast te stellen is meestal lichamelijk onderzoek voldoende. Soms is een echo van de balzak nodig.

Wat is spermatocele?

Een spermatocele is een holte in de balzak (scrotum) gevuld met spermacellen. Spermatocele ontstaan vanuit de bijbal. In de zaadbal worden zaadcellen gevormd dat in de bijbal verder rijpt. Vanuit de bijbal gaan de zaadcellen via de zaadleider naar de prostaat. De bijbal bestaat uit talrijke kleine verzamelbuisjes die te wijd kunnen worden als het transport niet goed verloopt. Bijvoorbeeld door een ontsteking of een ongeluk. Zo'n verwijding blijft vaak klein, maar kan ook groter worden. Dan is er sprake van een spermatocele.

Een spermatocele lijkt op een hydrocele, maar de hydrocele is gevuld met vocht in plaats van spermacellen. De spermatocele is vaak los van de balzak te voelen, bij een hydrocele is de zaadbal omringd door het vocht.

Behandeling

Een hydrocele of spermatocele hoeft meestal niet behandeld te worden, omdat ze vaak geen klachten geven. Er bestaat ook geen gevaar dat ze kwaadaardig worden. Ze gaan overigens niet vanzelf weg. Soms worden ze echter zo groot dat u wel klachten krijgt. Een voorbeeld is dat uw kleding kan gaan knellen. Het is ook mogelijk dat u de hydrocele of spermatocele niet mooi vindt en er daarom wat aan wilt laten doen. De gebruikelijke behandeling voor een hydrocele of spermatocele is dan een operatie. Mocht besloten worden tot een operatie, dan verblijft u voor deze operatie op de dagbehandeling chirurgie. Als alles goed gaat, mag u dezelfde dag nog naar huis.

Uw voorbereiding

Opnameplein

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak met het opnameplein. Dit gebeurt meestal telefonisch. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverdunners gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige. Het gesprek duurt ongeveer 1½ uur.

U ontvangt een brief over uw afspraak op het opnameplein. U vindt hierin informatie over:

- datum en tijdstip van uw afspraak
- op welk locatie u de afspraak heeft en
- hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip u in het ziekenhuis wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de folder 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. Deze folder staat klaar in uw patiëntenportaal Mijn Noordwest, maar wordt als het nodig is meegegeven of per post opgestuurd. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

Bloedverdunnende medicijnen

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Wilt u dit dan van tevoren melden aan uw behandelend arts en de anesthesioloog (gesprek opnameplein)? U moet het gebruik van deze medicijnen enige tijd voor de operatie stoppen. Uw behandelend arts bespreekt dit met u.

Ontharen

Komt u voor een operatie, dan hoeft u zich thuis niet meer te ontharen. Mocht het wel nodig zijn, dan wordt u op de operatieafdeling onthaard met een 3M-clipper. Dit is een soort tondeuse die voorkomt dat uw huid geïrriteerd raakt. Door een geïrriteerde huid kan de operatie namelijk niet doorgaan.

Dag van opname

Wilt u de folders lezen die u van het opnameplein heeft ontvangen? Zo bent u goed voorbereid op uw operatie.

Altijd eerst aanmelden

Iedereen die een afspraak heeft op locatie Alkmaar of Den Helder moet zich altijd eerst met zijn identiteitsbewijs aanmelden bij de aanmeldzuil. U vindt deze aanmeldzuil bij de ingangen. Vervolgens ziet u op het scherm wat u moet doen. Als uw gegevens kloppen, krijgt u een dagticket.

Op uw dagticket staat de locatie van de afdeling waar u de afspraak heeft. Bij aankomst op deze afdeling meldt u zich met dit zelfde ticket aan bij de aanmeldzuil. U neemt plaats in de wachtkamer. De zorgverlener weet nu dat u op de afdeling bent.

De operatie

De operatie vindt plaats onder algehele anesthesie (narcose) of regionale anesthesie (ruggenprik). Tijdens de operatie maakt de uroloog een snede in de balzak. Via deze snede wordt de bal en bijbal nagekeken en de hydrocele of spermatocele verwijderd. De huidwond wordt met oplosbare hechtingen gesloten. De ingreep duurt ongeveer 30 minuten.

Soms wordt een hydrocele behandeld met 'aspiratie': de specialist prikt met een naald in de holte en zuigt het vocht op. Vervolgens wordt een stof ingebracht die de wanden van de holten laat verklevan. Deze techniek is een alternatief als een operatie niet wenselijk of mogelijk is. De kans dat de hydrocele of spermatocele terugkomt is bij aspiratie wet groter dan bij een operatie.

Na de operatie

De wond is gehecht met oplosbare hechtingen. Deze lossen meestal binnen 10 dagen op. Eventueel kunt u na 10 dagen naar de huisarts om de hechtingen te laten verwijderen. Op de wond zit een witte pleister. Voor een goede genezing van de wond moet deze 24 uur blijven zitten. Daarna mag u de pleister verwijderen. Na 24 uur mag u douchen, na 10 dagen mag u baden.

De balzak kan de eerste week gezwollen zijn en blauw/rood verkleuren. Om de pijn te verminderen is het daarom verstandig een strakke onderbroek te dragen. Zwemmen is gedurende 2 weken niet toegestaan.

Pijnbestrijding

Bij pijn mag u 1 of 2 tabletten paracetamol van 500mg per keer gebruiken tot maximaal 8 tabletten per dag. Als het nodig mocht zijn geeft de verpleegkundige u verder advies over pijnbestrijding.

Nazorg: met welke afdeling neemt u contact op?

Afhankelijk waar u onder behandeling bent, belt u locatie Alkmaar of Den Helder.

Locatie Alkmaar

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 2592
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2488

Locatie Den Helder

- bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:00 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 0223 - 69 6535
- bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 0223 - 69 6969. Vraag vervolgens doorverbonden te worden met de SEH

Wie waarschuwt u bij klachten ná de eerste 24 uur?

Heeft u de dagen na uw operatie vragen of problemen? Neem dan binnen de kantoortijden contact op met de polikliniek urologie:

- locatie Alkmaar: 072 - 548 2600
- locatie Den Helder, 0223 - 69 6564

Met vragen of problemen buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Complicaties

In zeldzame gevallen komt een hydrocele na de operatie terug. De kans hierop is 1 tot 2%. Na een spermatocele operatie is de kans wat groter dat er een nieuwe spermatocele ontstaat.

Een mogelijke complicatie van een spermatocele operatie is onvruchtbaarheid aan de geopereerde zijde. De bijbal zorgt voor het transport van de zaadcellen tussen de zaadbol en de prostaat. Bij een operatie aan de bijbal kan dit transportsysteem afgesloten raken, waardoor de geopereerde kant onvruchtbaar wordt. Om deze reden is men terughoudend met de behandeling van spermatocele wanneer u nog kinderen wilt. Bij hydrocele operaties bestaat dit risico niet.

Controleafspraak

Er wordt alleen een controleafspraak gemaakt als dit noodzakelijk is.

Uw vragen

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek urologie tussen 08:30 - 16:30 uur:

- locatie Alkmaar, telefoonnummer 072 - 548 2600
- locatie Den Helder, telefoonnummer 0223 - 69 6564

Wij sturen een digitale brief naar uw huisarts. Hierin informeren wij hem/haar over uw behandeling.